

THE **NORTHERN** CONSORT

FIESTA BOCCHERINI

5 QUINTETTI

Luigi Boccherini (1743 – 1805)

Quintet No.62, in G major, for 2 violins, viola and 2 cellos, G.326, Op.31/2

1. Moderato 6:46
2. Andante Lento 3:06
3. Minuetto 3:43
4. Rondo 4:09

Quintet No.13, in G major, for Oboe, 2 Violins, Viola and Cello G.431, Op.55/1

5. Allegretto con vivacita 5:34
6. Allegretto 4:12

Quintet No.7, in E minor, for Guitar, 2 Violins, Viola and Cello G.451

(arrangement of Piano Quintet G.407)

7. Allegro moderato 7:18
8. Adagio 3:11
9. Minuetto 4:05
10. Allegretto 5:44

Quintet No.14, in F major, for Oboe, 2 Violins, Viola and Cello G.432, Op.55/2

11. Andantino 5:14
12. Minuetto 4:21

Quintet No.20, in D major, for 2 Violins, Viola and 2 Cellos G.284, Op.18/2

13. Allegro Assai 6:07
14. Adagio 6:24
15. Minuetto 5:09
16. Allegro Assai 2:57

Total time: 78:08

Hanneke Wierenga and Vincent van Ballegooijen

Boccherini Fiesta

Spring 2020: Corona embarks on its world tour of destruction. Musicians may be grounded, but dreams live on, and suddenly there's time to finally realise one of them: record some of Boccherini's music with my friends from The Northern Consort.

It was clear that the cello would play a more dominant role than we're used to in The Northern Consort. Luigi Boccherini occupies a special place in cellists' hearts: he must have been a phenomenal player, and, happily, he was also a composer. His exceptional knowledge of the technical possibilities of the cello helped him create a completely new sound-palette. This is particularly evident in his chamber music, with its splendid vocalic lines, often revealing an undertone of melancholy, combined with impressive virtuosity, and with a wink or a smile appearing now and then from under the surface. In this way he constantly explores new sound-areas: crazy sections, or seemingly unplayable runs, often in the region of 'eternal snow' – very high up on the string. Rendering these passages playable is

still an enormous puzzle for every cellist, and it often feels a bit like a Sudoku: with enough perseverance, everything suddenly falls into place.

Our choice of Boccherini also takes us back to a seminal moment for The Northern Consort: in 2002, Hanneke, Lidewij and Barbara came together for the first time to enjoy his Italian/Spanish sound-world. In an Amsterdam lounge-room, and under the expert guidance of Boccherini connoisseur Wim ten Have, we played through parts of his impressive string-quintet oeuvre. For this CD we've chosen two of these works – both of exceptional value in ten Have's opinion, and almost never performed.

It's notable that no composer, either before Boccherini or since, wrote so many quintets. The settings are very varied: not only calling for two celli, but also for two violas, and for a wide variety of solo instruments with string quartet – flute, oboe, guitar, piano. According to Gerard, compiler of the Boccherini catalogue, they comprise 188 works! What is it that so fascinated him about this five-part setting? Although we can't ask him, one practical reason, in any case, is the fact that a string quartet

was in permanent service of his Spanish employer, and that Boccherini himself also wanted to play – which explains the choice of a second cello. It's also clear that the broader scope for orchestration within a quintet, compared with a quartet or trio, inspired him and suited his vision of sound, form and structure.

Boccherini must have been a modest, perhaps even shy, man. Despite good connections in Paris, and with the Prussian royal family, he spent the majority of his life at the Spanish court, far removed from the lively musical life of the rest of Europe. His writing seems to reflect an amiable character. He gives each instrument a worthy and characteristic role in his chamber music – for example, the second cello is regularly assigned a prominent role in the string quintets. A fine example of this is the trio section of the minuet in op. 18 nr 2, where the viola and both celli – a sound-colour reminiscent of the whale-aria in Haydn's Creation – appear to challenge each other with great virtuosity in the low register. In the oboe quintets, too, the violin and oboe often fuse together to form a single entity, and in the guitar quintet, the guitar can spontaneously begin a duet with one of the other

string-instruments.

In 1798, the French violinist and composer Jean Baptist Carlier wrote the now famous words: "If God wanted to speak to humanity through music, he'd do it with Joseph Haydn's works. But if God wanted to listen to music himself, he'd choose the music of Boccherini." Is it due to the constantly surprising wealth of sound-colours?

Or is it because we can so effortlessly and naturally abandon ourselves to this music?

When, in August of 2020 – after five months of detachment, and without work, concerts, or audience – we came together for these recordings, playing this chamber-music, especially, felt like a wonderful gift. Those days with Boccherini's music in the Westzaanse Zuidervermaning, with its gorgeous acoustic and captivating, serene atmosphere, were a joy. We hope that the listener can now share that experience, and be transported, with us, to a warm, southern ambience.

Barbara Kernig
December 2020

Clockwise: Barbara Kernig - cello, Lidewij Scheifes - cello, Hanneke Wierenga - violin, Femke Huizinga - violin, Esther van der Eijk - viola

The Northern Consort.

In 2002, Vincent van Ballegooijen (oboe) and Hanneke Wieringa (violin) began giving themed concerts on a small stage in Groningen. For many years, together with countless colleagues – all playing on historic instruments – they have presented, every month, music from the early 17th to the early 19th centuries. The concerts have always been combined with a story, a dance, images or poetry. The Northern Consort is still performing in this way, twenty years on – although the original small stage has grown to include a wide variety of performance spaces – and they have created a stable group of colleagues around them. Constant threads across the decades have been their love of the music itself and of playing together, and the thematic approach that renders their concerts refreshing and accessible. The last few years have seen them perform in schools, for refugees and the homeless, in care homes for the aged, and at healthcare locations.

Fiesta Boccherini

Voorjaar 2020: Corona begint aan zijn verwoestende wereldreis. Musici blijven thuis, dromen blijven bestaan. En ineens is er tijd om één van mijn dromen te realiseren: met mijn vrienden van The Northern Consort muziek van Boccherini opnemen.

Dat hierbij de cello een iets dominantere rol zou spelen dan we bij TNC gewend zijn, lag voor de hand. Luigi Boccherini neemt in de harten van cellisten een bijzondere plaats in: hij moet zelf een fenomenale bespeler van dit instrument geweest zijn. Maar gelukkig componeerde hij ook. Dankzij zijn bijzondere kennis van de technische mogelijkheden van de cello heeft dit heel nieuwe klankkleuren opgeleverd en dat is vooral te horen in zijn kamermuziek: prachtige zangerige lijnen, vaak met melancholieke ondertoon, en dan weer indrukwekkende virtuositeit, waar vaak een knipoog of glimlach doorheen schijnt. Hierbij herkent hij altijd nieuwe klankgebieden, een gekke streek, onspeelbaar uitziende loopjes, vaak in de “eeuwige sneeuw” - heel hoog op de snaar. Deze fragmenten speelbaar te maken is ook vandaag nog voor iedere

cellist een enorme puzzel en lijkt vaak op een Sudoku: eindeloos proberen en ineens valt alles op zijn plaats.

We keren met deze keuze voor Boccherini ook terug tot een kiemzaadje van TNC: in 2002 ontmoetten Hanneke, Lidewij en Barbara elkaar voor het eerst onder het genot van deze Spaans-Italiaanse klanken: in een Amsterdamse huiskamer en onder de kundige navigatie van grote Boccherini-kenner Wim ten Have, speelden wij ons toen door een gedeelte van zijn indrukwekkende strijkkwintet-oeuvre. Voor deze CD kozen wij uiteindelijk twee van de werken die door Wim ten Have als bijzonder waardevol werden beschouwd en die nog nauwelijks zijn uitgevoerd.

Het is opvallend dat er geen componist voor en na Boccherini te vinden is, die zoveel kwintetten heeft geschreven. Niet alleen in de bezetting met 2 celli, hij schreef ze ook met 2 altviolen, en met alle mogelijke solo-instrumenten met strijkkwartet (fluit, hobo, gitaar, pianoforte). Zo ontstonden volgens Gerard, auteur van de Boccherini-catalogus, 188 werken! Wat fascineerde hem zo aan deze 5-koppige bezetting? We kunnen het niet aan hem vragen. Een praktische aanleiding was in ieder

geval dat zijn Spaanse opdrachtgever ook cello speelde en Boccherini voor hem én zichzelf een plaats in het ensemble wenste. Maar ook is wel duidelijk dat de grotere orkestratiemogelijkheden voor een kwintet – ten opzichte van een trio of kwartet - hem inspireerden, en pasten bij zijn voorstelling van klanken, structuren en constructies.

Boccherini moet een bescheiden, misschien zelfs wat verlegen man geweest zijn. Ondanks dat hij goede contacten had in Parijs en met het Pruisische koningshuis, bracht hij zijn leven grotendeels door aan het Spaanse hof, ver weg van het bruisende Europese muziekleven. Zijn aimabele karakter is terug te horen in zijn composities. Hij laat in zijn kamermuziek alle instrumenten tot hun recht komen. Zo vinden we in de strijkkwintetten regelmatig plekken waar de 2de cello een opvallende rol krijgt. Een prachtig voorbeeld is ook het Trio-gedeelte van het Menuet in opus 18 nr 2, waar de altviool en beide celli – een kleur die ons doet denken aan de beroemde walvis-aria uit Haydn's Schöpfung – elkaar tot grote virtuositeit in het lage register uitdagen. Ook in de hobokwintetten versmelten de viool en de hobo vaak tot één geheel, en in het gitaarkwintet kan de gitaar zomaar

met één van de andere strijkers een duet beginnen.

In 1798 schreef Jean Baptist Carlier, een Franse violist en componist, de beroemde geworden woorden: “Zou God door muziek met de mensheid willen praten, zou hij dat met de werken van Joseph Haydn doen. Maar zou God zelf naar muziek willen luisteren, zou hij voor de muziek van Boccherini kiezen.”

Is het vanwege de altijd verrassende rijkdom aan kleuren? Is het omdat je je aan deze muziek zo vanzelfsprekend en zonder inspanningen kunt overgeven?

Toen wij in augustus 2020 na vijf bevreemdende maanden zonder concerten, zonder publiek, zonder werk, bij elkaar kwamen voor deze opnamen, voelde het spelen van juist deze kamermuziek als een fantastisch cadeau. Die dagen met Boccherini's muziek in de Westzaanse Zuidervermaning, met zijn prachtige akoestiek en de pakkende serene sfeer, waren een feest. We hopen dat nu ook de luisteraar hieraan kan deelnemen en zich laat meevoeren naar warme, zuidelijke sferen.

Barbara Kernig
december 2020

The Northern Consort with Izhar Elias

The Northern Consort

In 2002 begonnen Vincent van Ballegooijen (hobo) en Hanneke Wierenga (viool) op een klein Gronings podium met het geven van thematische concerten, op authentieke instrumenten. Met talloze collega-musici presenteerden ze jarenlang iedere maand muziek uit begin 17e tot begin 19e eeuw, gecombineerd met een verhaal, een dans, beelden of gedichten. Na bijna twintig jaar werkt The Northern Consort nog altijd op deze manier; het kleine podium van toen is vervangen door een grote diversiteit aan speelplekken, en er is door de jaren een vaste, vriendschappelijke samenwerking ontstaan met collega's. Onveranderd is de liefde voor de muziek, het samen musiceren en de thematische aanpak, die de concertprogramma's van The Northern Consort altijd fris en toegankelijk maakt. De laatste jaren spelen ze hun programma's ook graag op scholen, bij vluchtelingen en daklozen, in de ouderenzorg en op patiëntlocaties.

Personal:

Hanneke Wierenga - violin

Femke Huizinga - violin

Esther van der Eijk - viola

Barbara Kernig - cello

Lidewij Scheifes - cello

Vincent van Ballegooijen - oboe

Izhar Elias - guitar

Performed on period instruments (A is 430hz)

Production Credits

Recording and editing: Peter Arts, Arts Music Recordings

Recorded: September 2020 at Zuidervermaning, Westzaan

Cover Image, Vecteezy

Booklet Photography: Vincent van Ballegooijen & Mirjam Theissen

Produced by: Barbara Kernig & Stichting The Northern Consort

Album Production: Jos Boerland, Aliud Records

Graphic Design & Layout: Andrew Read | DQB Media & Design

A photograph of an elderly woman with short grey hair and glasses, wearing a blue jacket over a patterned shirt and red pants, playing a cello. She is in a church with wooden pews and a window in the background. In the foreground, there is a large, out-of-focus microphone on a stand. To the right, another microphone and a cello case are visible.

Aliud

© + © 2021 Aliud Records

All Rights Reserved

ACD OB 116-2

Also Available on Aliud:

ACD BJ 107-2

ACD BJ 109-2